

N^{ro} 2.

we Wtorek dnia 7. Stycznia 1794.

GAZETA KRAIOWA.

LEGE & ELIGE.

Z Warszawy d. 7. Stycznia.

Rozdane zostały Urzędy Ziemi *Po-
liskiej* w Woiewództwie *Wotyńskim*: Cho-
raństwo JP. Marcinowi *Stawoszewskiemu*
Woyłskiemu W. *Łucskiemu*, Stołniko-
wstwo JP. Stanisławowi *Skarżyńskiemu*,
Podstółstwo JP. Józefowi *Kaweckiemu*,
Cześnikowstwo Mikołajowi *Jalowieckie-
mu*, Łowiectwo JP. Kajetanowi *Trze-
buchowskiemu*, Woyłstwo Większe JP.
Aloizemu *Gostyńskiemu*, Miecznikowstwo
JP. Walentemu *Zaleskiemu*, Woyłstwo
Mniejsze JP. Szczeniemu *Kobylińskie-
mu*, Skarbnikowstwo JP. Antoniemu *Ba-
taban*.

JW. JP. *Ożarowski* Hetman W. Kor:
na dniu 5. t. m. na dni kilka do Dóbr
swoich z tey oddalił się Stolicy.

Z Wiednia dnia 8. Grudnia.

Oczekiwany tu jest Xzę *de Saxe-
Coubourg*. W nieprzytomności jego Xzę
de Hohenlohe będzie miał naywyższą
Kommendę nad Woyłkiem Skombino-
wanym w Niderlandzie.

Podług ostatnich depeszów Baro-
na *de Herbert*, jest tu w tym momen-
cie nadzieia, iż Porta deklarować się

będzie za Mocarstwami związkowemi
przeciwko Francyi. Francuzom znay-
dującym się w *Konstantynopolu*, nie wolno
inż zbierać Klubow swoich. Drzewo
wolności zaszczeplone dawniey przed
domem Ambassady Francuzkiej za roz-
kazem Rządu zniesionym zostało, i
czterech Francuzów, którzy burzliwe
wzniecali rozmowy, areztowano, i o-
desłano do wyspy *Mitylenu*. (z *Gazety*
Deux-Ponts. Nro 305.)

Z Wiednia 18. Grudnia.

Gdy Porta *Ottomańska* u wszy-
stkich Dworów Europejskich Posłów
mieć przedsięwzięła, zaczym spodzie-
wamy się i tu widzieć Posła *Tureckie-
go* na przyszłą wiosnę.

Doktor *Mesmer* uwolniony z are-
sztu wyjechał z tąd d. 6. do *Szwajca-
ryi*, i zostawił pismo usprawiedliwiaią-
ce go, które wnet z druku wydzie.

Węgry, nietylko 40,000 ale 100,000
ludzi na przyszłą Kampanią przysta-
wić ofiarowali, byleby Cesarz niektó-
re ciała, jako to: na wina, zboże, mięso
i tabakę, zmniejszył.

W *Jglau* (1) dwóch Francuzów

(1) *Jglau* mocne, ludne i wielkie Miasto Czeskie w *Morawii* stoleczne cyrkułu tego imienia; le-
ży nad rzeką tegoż imienia; mil 19. od *Brisyny*, 3. od *Pragi*

na warcie stojących złapano, właśnie w tym momencie, gdy tameczny Magazyn spalić chcieli. — Sądzeni byli natchymiaft i rozstrzelani.

Porta dozwoliła w krajach Tureckich graniczących z Prowincjami Austryackimi, werbować do Freykorów Cesarskich; mamy nadzieję, iż ztamtąd na przyszlą wiosnę 3,000 najmniey odważnych ludzi mieć będziemy.

Naywiększa część niewolników Francuzkich tedy przeprowadzonych, na niebezpieczne febry chorunie, tak że wiele mieysc w Austrii jest tą chorobą zarażonych, Rząd nasz iednak i *facultas* lekarska iuż skuteczne na zapobieżenie złemu, przedsięwzięły środki. (z *Gazety Hamburskiej*.)

z Londynu dnia 17. Grudnia:

Niektore nasze Gazety zapewniają, że ekspedycya Pana *Moira*, tej zimy nie nastąpi i że woyska do wylądowania na brzegach Francuzkich przeznaczone, nazad do *Portsmouth* i *Plimouth* powrócą, wyiąwszy dwa Regimenta, które w *Jersey* zostaną.

W Niedzielę kuryer ode Dworu z Depeszami do Xiążęcia *Tork* pojechał. Wiezie z sobą rozkazy Królewkie względem woysk, które w Ostendzie wsiąć na okręt miały, i *resultatum* Sessyi czwartkowej, na której cała Rada zgromadzona była. — Dniem wprzody wysłany został kuryer do Dworu Berlińskiego, który ztamtąd do Wiednia uda się, a jeżeli okoliczności wymagać będą, do Petersburga pośpieszy. Powierzone mu jest oddanie Dworom rzeczonym, finalnego *ultimatum* negocyacji z Rosyą nastąpioney, względem korpusu woyska Moskiewskiego, które w przyszłej Kampanii, do Ar-

mi Skombinowanych Mocarstw ma się przyłączyć.

Chociaż listy z *Portsmouth* doniosły, że Lord *Hove* z flotą do *Torbay* powrócił, dowiaduiemy się iednak, że po odprawioney w tych dniach Sessyi Radney, Admirał ten rozkaz odebrał, zostawania ieszcze na morzu. — Jeżeli to jest prawdą, na ten czas o ekspedycyi Pana *Moira* w krótcie będziemy mogli mieć iakie wiadomości.

Oczekniemy tu z niecierpliwością na Kuryera z *Toulonu*, dowiedziawszy się, że dnia 6. czytany był w Konwencyi Francuzkiej list Francuzkiego Generała *Dugoumier*, w którym donosi, że Generał *O'Hara* wzięty został w niewolę, z wielką fratą naszych. — której wiadomości nie chcą tu dać wiary.

Z Londynu d. 17. Grudnia:

Wypis z listu datowanego z *Lymington*, d. 13. Grudnia: Odebraliśmy depesze przez Kutter zwany *Rose* od Lorda *Moira* i Admirała *Macbride*, którego eskadra dotąd leży koło brzegów *Guernsey*.

„ Jużesmy donieśli w ostatnim „ raporcie, iż podług listu P. V.*** „ woyska P. *Moira*, na znak dany od „ Roialistów były iuż gotowe puścić „ się pod żagel; ale powtórny list te- „ goż Officyera oznaymił: iż na nie- „ szczęście, wieść ta była fałszywie „ rozsiana z wyspy *Jersey*, i że wo- „ sku rozkazano wrócić się znowu na „ ląd „

W Papierach kontra-ministerialnych znayduie się wypis z listu Officyera Angielskiego datowanego z *Guernsey* d. 9. tegoż miesiąca.

„ Co chwila spodziewamy się od „ bić od tych brzegów. Roialiści mia-

„ sło wsparcia naszego wylądowania
 „ na iakikolwiek brzeg; w różnych
 „ utarczkach z znaczną flotą pobici
 „; byli, i własne swoje statowiska po-
 „ opuszczali. Ze wżyskich doniesień,
 „ tak ze strony małych statków
 „ posłanych na wzwiady, iako też ze
 „ strony 3. nieprzyacielskich zbiegów,
 „ widac: że nieprzyaciel w znaczney
 „ sile stoi w zdłuż po nadbrzeżem ob-
 „ sadzonym ciężką artylleryją. Wy-
 „ staw sobie ztąd nasze zmartwienie,
 „ ciężko bowiem było widzieć pię-
 „ knieyszy zbiór ludzi, i większe zau-
 „ fanie w wodzu. Już zgasła zdaie
 „ się na zawsze nadzieia wylądowa-
 „ nia, poczym naypewniey udamy się
 „ albo pod *Tulon*, albo do Indyów-
 „ Zachodnich. Nie którzy dorozumie
 „ waią się, że regimenta z *Flan-
 „ dryi* powrócą do *Ostendy*. „

Powiadają, że Lord *Howe*, żąda
 dymissyi, i że na iego mieyscu ma obiać
 Kommandę Admiral *Barrengton*. Dwór
 nasz ratyfikowany traktat aliansu z
 Moskwą odesłał do Petersburga, prze-
 to siły skombinowane odbiorą ztey stro-
 ny nowe a silne wsparcia na przyszłą
 kampanią.

Biega tu wiele spornych nowin o
Tulonic, dla tego z naywiększą nie-
 cierpliwością, od 4. iuz dni oczekuiemy
 depeszów.

To pewna iak mówią, że dano
 rozkaz Lordowi *Howe*, wyjścia na mo-
 rze, częścią dla zastonienia Kupieckiey
 flotty z *Kwebeku*, częścią dla wsparcia

Admirala *Macbride*, gdyby flotta Fran-
 cuzka miała się pokazać.

Z *Berliaa* dnia 10. Grudnia:

Dnia 4. t. m. król Jmć przybył
 tu z *Potsdamu*, i dał Audyencyą świeżo
 tu przybytemu Grafowi *Lehrbach* Wiel-
 kiemu Posłowi Cesarza Jmci. Mini-
 ster ten był wprowadzony przez Graf-
 fa *Finkenstein*, Ministra Stanów, i Kre-
 denciales swoje prezentował.

Na dniu onegdajszym obchodzono
 była uroczystość w Kościele Kate-
 dralnym na podziękowanie Bogu, za
 otrzymane zwycięztwo sławne przez
 Xięcia Jmci Brunświckiego nad Fran-
 cuzami pod *Keiserslautern*. Dwór cały
 był tey ceremonii przytomny.

Dowiaduiemy się z Rapportu U-
 rzędownego z kwatery - Generalney
 Woysk Pruskich, że Xiąże Jmć Brun-
 świcki tentował zrzecznie opanować
Bitche. (1) W pierwszych momentach
 zamiar iego naypomyślnieysze obiecy-
 wał skutki. — Miasto wprędce wzię-
 tym zostało, i 50. żołnierzy liniowego
 woyska w niewolą zabrano. Lecz za-
 myśl odebrania zamku zupełnie się
 nieudał, chociaż męstwo i odwaga woys-
 ka, zdawały się wszelkie uprzętnąć
 przeszkody. Ta wyprawa kosztowa-
 ła 24. Officyerów naszych i 500. unter-
 Officyerów i żołnierzy, tak rannych
 iako i zabitych, a poczęści tak utra-
 conych, iż niemożna wiedzieć co się z
 niemi stało. Pomiędzy rannemi znay-
 duie się Adjutant Xięcia Brunświckie-
 go i pod-Pułkownik de *Hirschfeld*.

(1) *Bitche*, Miasto Francuskie w Lotaryngii i Stołeczne Hrabstwa tegoż Imienia. Ludwik 14.
 opanował go i umocnił. Twierdze onego Traktatem Ryświckim zwalone, a Miasto odda-
 ne Xięciu Lotaryngii Roku 1698. mil 14. na północ od Strazburga, 15. od Sar-Louis.

Sessya d. 12. *Sejma dnia 12. Grudnia.*

Rapporta czytane w Konwencyi względem wojny z Rojalistami, to w sobie zawierają. — General *Rosignol* donosi z *Angers*, d. 7go że Rojalistów od *Pont de Cé* z stratą 1,500. w zabitych i wielu niewolników, odpędzono. Potyczka była zacięta i dwa dni trwała. — Z *Nantes* pisze Reprezentant ludu 8. dnia, że Rojaliści na lewym także brzegu *Loiry* przy *Baudoir* są porażeni. — Republikanie weszli do tego miasta zabrawszy 5. armat i wiele żywności. — Rojaliści chcieli się cofnąć ku wyspie *Bouin* nie daleko od *Noirmoutier*, lecz i ztamtąd zostali wypędzeni. —

Xiąże *Hessen-Rheinfels*, w Pałacu Luksemburskim w areszcie zostający, pisał do Konwencyi. — Od lat 20. jestem w służbie Francuzkiej, a od 3 lat w służbie Rzplitey. Nigdy mnie o nic nie oskarżono. Nieśmiertelny nawet Marat oddawał mi sprawiedliwość w swoim dzienniku. Żądam wolności dla chleba. — List ten do Deputacyi bezpieczeństwa odesłano.

Sessya d. 13. Deputacyą ocalenia publicznego w osobach które ią do tych czas składały, potwierdzono i zachowano.

Sessya dnia 14. Kommissarz Konwencyi *Dumont*, donosi z *Abbeville*, że tam Kościół rozumu poświęcił; podczas uroczystości był Kościół illuminowany, a na wazonie w środku stojącym, wyryty był napis: — *Prawda i rozum, pokonały fanatyzm.* —

Kommissya z 6ciu osób złożona, stan wszystkich fabryk broni ma examinować, nakazano.

Sessya dnia 15. Reprezentant ludu *Carrier*, donosi z *Nantes* 10. dnia, że Rojaliści po-

rażeni pod *Baudoir*, zebrawszy się w korpus 8,000. ludzi na Generała *Gillot* natarli, lecz znówu do ucieczki przymuszeni zostali. — *Barrere*, obfzerny względem tey wojny czyni Rapport. — Deputacya bezpieczeństwa, (rzekł) wszelkich chwyciła się środków, końcem zupełnego zniszczenia *Vendée*. — Od woyska Północnego 20,000. woyska oderwano, które na pokonanie Rojalistów jest przeznaczone. — *Pit* uroił sobie projekt wylądowania swych woysk na brzegach Normandyi i Bretanii. — Chciano port *Cherbourg* opanować. — Ucieczka Rojalistów cały ten projekt obaliła. — General *Stiffen* jest złożony, nie korzystał bowiem z dobrej pory atakowania nieprzyjaciela. — General *Rosignol* dobrym zawsze jest Republikaninem, spiski, które się do tych czas ieszcze knują, zawsze odkryte i pokramiane bywają. — Czytał nakoniec tenże *Barrere* list od Reprezentantów ludu *Turedu* i *Bourbotte*, datowany 13. Grudnia z *Mans* (1) w którym stoi. — Onegdaj Przednia Straż nasza atakowała Rojalistów. — Ci odpędzili ją i na przeciw Armii naszey staneli. Lecz General *Tilly*, pobił ich. Cofneli się zaraz do *Mans*. — Zachodnia i północna armia doścignęła ich. — Natychmiast iedna z naykrwawszych batalii nastąpiła, przed miastem i w mieście *Mans*, bagnet Republikanom przyniośł zwycięstwo. — Jazda nasza ściga ieszcze Rojalistów. Bagaże i wielka część Artylleryi w zdobycz nam się dostały. — W bagażach znaleźliśmy skrzynkę z relikwiami, która zawsze armii katolickiey towarzyszyła. General Kommanderujący *Marsan*, wraz z Generalami: *Tilly* i *Westerman* naywiększe meztwa dali dowody. Ostatni dwa razy jest raniony. Strata nasza wynosi tylko 30. zabitych i 100. rannych.

(1) *Mans bogate, ludne, wielkie i dawne Miasto Erancuzkie, bylo wielu sławnych i wielkich ludzi oyczyzną, Franc Grudé, Peletier, X. Lamy, X. Mirfen, Brodeau i inni tam są zrodzeni; leży 43. m. od Paryża 30. od Orleanu.*

La Roche Jaquelin, ieden z nypierwzych do wódców Rojalistów, zabrany w niewolę i do Angers iest zaprowadzony. Konwencya po wysłuchanym Rapporcie, wydała Dekret: iż wojsko zachodnie dobrze się Oyczyźnie zaśluzło.

W Sobotę d. 14. ścięty został bywszy Xiążę *Ludwik Maria du Chatelet* w Roku życia swego 66tym, ponieważ podług Dekretu Trybunału Rewolucyinego, przyłożył się do zabójstwa Patryotów dnia 10. Augusta 1792. w zamku *Thulleries* dopełnionego, i że wychawszy za granicę z innymi emigrantami, nazad do Francyi powrócił, i małą chorągiew z herbami Królewskimi miał przy sobie, która kontra-rewolucyinem za znak do ziednoczenia się służyła. Był on kawalerem Orderów Królewskich, Generałem Leitnantom, Gubernatorem w *Toul*, (1) Ambasadorem w Wiedniu i Londynie, Półkownikiem Gwardyi Francuzkiej, i synem Margrabiney *du Chatelet* znaney z dowcipu i przyiażoi, która ją łączyła z Wolterem. Xiążę *du Chatelet* utrzymywał, iż od dawnych Xiążąt *Lotaryngii* pochodzi. — Dzieci po sobie żadnych niezostawił. Maiątek jego na skarb skonfiskowany. W nocy przed ścięciem, chciał sobie sam życie odebrać, ale nie-dozwolono.

Dzisiaj stracić życie miał, Intendent domu i Podskarbi bywzego Xiążęcia *de Montmoren.*

cy, za to: że z nim i innymi emigrantami korespondowali.

Z Miasta *Lausanne*, wypędzono przeszło 150. Emigrantów, że przeciwko neutralności Szwajcaryi publicznie gadali.

W *Dunkierce* (2) 150. podeyrzanych osób areztowano.

Do *Marsylii* d. 4. 20. okrętów ze zbożem i węglami przyplynęło.

Na Sefsyi Jakobinów wymazano z rejestru tego zgromadzenia Deputowanych *Anacharsis Cloots, Duchem, Coupe i Casabianca*. Wniosek *Robertspiera*, ażeby wszyscy Xięża, Szlachta, Bankierowie i Cudzoziemcy, z tego zgromadzenia rugowani zostali, iednomyślnie przyjęto.

W *Bordeaux*, (3) podług doniesień Rezydentów ludu przeszło 200. nypierwzych Kupców areztowano i papiery ich zapieczętowano. Teatr w którym się więcej niż 2,000. osób znajdowało, wojskiem otoczono i wielką liczbę podeyrzanych w areszt pobrano.

Rozum, piżną Rezydentanci ludu, wielkie tu czyni postęпки. Wszystkie Kościoły są zamknięte. Srebra moc wielka przybywa do mennicy. Wkrotce obchodzić tu będziemy u-ręczystość uwiellienia Filozofii. Pożyczka kapitałów dobrze idzie. W dniu iednym

(1) *Toul* czyli *Tula* zwane znaczne Miasto w *Lotaryngii* stoleczne Powiatu *Tulskiego*, leży mil 4. od *Nancy*, 14. od *Metzu*, 6. od *Pontamuffon*, 67. od *Paryża*.

(2) *Dunkierka* piękne i znaczne Miasto we *Flandryi Francuzkiej* z Portem wygodnym w Roku 1558. Francuzi zdobyli go byli na Anglikach, i ustąpili Hiszpanom przez Traktat *Kambryjski*, którym go odebrał Xiążę *Eugeniusz R* 1646. a w roku 1658. znowu przeszło do Anglików, od których *Ludwik XIV.* kupił to miasto 1662. i wystawił twierdze podziwienią godne, a traktatem *Utrechtskim* zburzone. Mieszkańców ma do 80,000. leży od *Neuportu* mil 6. od *Grawelostendy*. 9. od *Paryża* 62.

(3) *Bordeaux* czyli *Burdygalia*, dawne, piękne, wielkie i bogate Miasto Francuzkie stoleczne w *Prowincyi Akwitanii*, Arcy-Biskup iego piższe się Prymasem *Akwitańskim*, ma piękne *Akademie umiętności*, i sztuk wyzwolonych. Ma trzy Fortece i Port ieden; leży nad *Garnną rzeką* od *Rupeli* m. 35. od *Paryża* 130. od *Bazas* 14.

950,000 Liwrów weszło do kasy mieyscowey. *Bordeaux* przeszło 100. millionów do Skarbu Rzplitey przyniesie.

Miało *Marsille* (1) ogłoszone zostało w stanie oblężenia, z przyczyny, że wielu Intrygantów spokoyność w tym mieście zamieszać usiłowało.

Od Granic Niderlandu d. 18. Grudnia:

Nieprzyjaciel nie przestaie nacierać na cały nasz Kordon od *Luxemburga*, aż do morza. Nacynnieszym atoli pokazuje się korpus woyska w okolicach *Lille*, (2) obozujące, które w tych dniach świeżo, bardzo wzmocnione zostało. Dnia 11. liczne korpus wpadło do *Willem*, niedaleko *Baisieup*, wypędziliśmy je w prawdzie ztamtąd, 43. jednak wozów ze zbożem z sobą zabrało. Tegoż dnia przy *Temple-neuve* obkoczyli nieprzyjaciele iedno Hleskie stanowisko i 45. ludzi w niewolę zabrali. W *Menin* odparci zostali i wielu w rzecę *Lys* potonęło.

Dnia 12. powtórnie nieprzyjaciel ku *Baisieup* posunął się, iż nayżywszą natarczywością rozmaite Cesarzkie stanowiska atakował; Po krwawey bitwie, Cesarzcy ustąpić musieli, nieprzyjaciele zaś bardzo wiele zboża i bydła zabrali. Skombinowani tym czasem ziednoczywszy siły. przymusili nieprzyjaciela do cofnienia się, z tym wszystkim on celu swego dopiął. — Z pod *Dunkierki* tegoż dnia, nieprzyja-

ciele aż o półtory mili pod *Nieuport* posuneli się, i zabrawszy wszędzie, cokolwiek tylko znaleźli użytecznego, nazad się cofneli.

D. 14. Dragonia nieprzyjacielska z kilkuset głów złożona, Cesarzką Strzelców piekietę w niewolę zabrała, niedaleko *Valenciennes*. Gdy iednak nieprzyjaciel daley wkraczać usiłował, tak był od Huzarów Cesarzkich porażony, że 150. ludzi padło, reszta zaś prawie cała w niewolę dostała się.

Tegoż dnia, nieprzyjaciele w trzech kolumnach, na *Werwik*, *Ipern* i *Nieuport* marsz swój obrócili. Wszystkie forpoczty sprzymierzonych musiały się cofnąć do *Ipern*, nieprzyjaciele tym czasem całą okolicę spustoszyli. Nieszczęśliwi nadgraniczni mieszkańcy, wszędzie przymuszeni byli, w głąb kraju udać się. Dnia 15. znowu ciągle słyszeć się dała kanonada i rozmaite woysk dywizye ścigały się razem, dla wzmocnienia forpocztów i odparcia przedzierającego się gwałtem nieprzyjaciela. — Woysko Angielskie, jak mówią, powróci na powrót strzedz granic i iuz w *Gandawie*, zimować nie będzie.

Generał *Beaulieu*, fortecę Francuzką *Philippeville* z kilku stron opasał.

Z Rastatt dnia 15. Grudnia:

Nieustanny huk z armat z strony

(1) *Marsaille*, piękne i portowe Miaśto w Prowancyi, naybogatsze, nayludniejszye i nayhandlowniejszye w tej Prowancyi; leży nad morzem srodoziemnym mil 6. od *Aix*, 12. od *Tullon*, 16. od *Arles* 169. od *Paryża*.

(2) *Lille* Insulæ, *Lilla*, wielkie, bogate, piękne i mocne M. Fr. Stolica *Flandryi* Francuskiej, Cytadella iego zbudowana od sławnego w sztuce Fortyfikacyi Marszałka *Vauban*, iest naypiękniejszya w Europie, żyzne grunta i mile położenie nad *Rzeczka Deule*, o mil 6. od *Tournay*, 7. od *Duaku*, 13. od *Gandawy*, 15. od *Dunkierki*, tyleż od *Mons*, 52. od *Paryża*.

Renu od dwóch dni slyszeć się daie. Dziś ogień zdaie się daleko większym, niż był kiedy. D. 10. i 11. rzeź musiała być okropna przy *Haguenau*, które stąd jest o mil 8. przyprowadzono nam ztamtąd znaczną liczbę rannych. Francuzi czynili naywiększe usiłowania dla złamania naszych linii. Pięć razy uderzyli na nie, i tyleż razy odparci zostali. Zagrzani winem, rzucali się na armaty zapamiętale i bez żadney uwagi, dla czego nie mało mieli pracy przedzierać się w ucieczce przez kupy trupów zostawionych na placu potyczki. O *Landau* głoszą, iż jest bliskim poddania się dla niedostatku żywności.

Znaczna liczba Familii opuściła *Haguenau*, zabierając co mogli uwieść z sobą i schronili się do nas. Donoszą nam w tym momencie, iż Francuzi stracili tam 5,000. ludzi, nierachując rannych.

Z Bruxelli dnia 20. Grudnia:

Różne kolumny wojska Konwencyi Narodowej, które się pomykały wielu szlakami dla przedarcia się ieszcze do *Flandryi* Zachodnich, i które już ułożyły atak na *Warwick* (1) i *Poperingue*, (2) i kiedy razem groziły Miastom *Furnes* i *Neuport*, cofnęły się nagle z wielkim pospiechem, rabując i paląc wioski i zamki na granicy będące. Tę nagłą reyteradę przypisują zamieszaniu zdarzonemu w *Donay*, z przyczyny jedney części wojska Rewolucyinego chcącego tam ustanowić guillotynę zawsze czynną, iakożkolwiek bądź, wiele korpusów naszego alliansowego wojska, które się ruszy-

ły ku obronie zagrożonym granicom, naszym, powróciły na własne stanowiska, Armia Angielska pod *Xciem d'York* obróciła marsz swój w głąb *Flandryi*, gdzie ma zimować, a kwatera tey generalna założona w *Gand*. Gdy się to działo z strony *West-Flandryi*, znaczne korpus Republikantów wypadło, z *Maubeuge* w nadziei dostania żywności dla tey fortecy, na których iey nadto zbywa. Nayprzód nieprzyaciel przymusiwszy nasze przednie stráže do cofnięcia się, pomknął się ku wsioim przez wojska Austryackie zajęтым. Francuzi zamiast zboża i bydła, które zdobyć spodziewali się, nic niezyskawszy z swoiey wyprawy, znaczną liczbę rannych swych ludzi z sobą uprowadzając cofnąć się przymuszeni byli, przyięci bowiem mocnym i dobrze dyrygowanym ogniem, utracili chęć poposuwania się daley.

Dnia 18. Wyszła z portu *Ostendy* znaczna liczba Angielskich transportowych statków, napełnionych ludźmi, bronią i żywnościami do wyspy *Jersey*.

Dnia wczorayszego i dzisieyszego widzieliśmy prowadzoną przez to Miasto znaczną liczbę rekrutów idących z *Wegier* i *Czech*, a przeznaczonych do dopełnienia naszych Regimentów, które naywięcey uszkodzone były.

Dowiadujemy się z *Gand*, iż *Flamandczykowie*, którzy zawsze dystygowali się przywiązaniem do swoich Monarchów, dają w tym czasie nowe przychylności swoiey dowody. Dary patriotyczne w tey części *Belgium* pomnażają się codzień. Wszyscy Oby-

(1) *Warvik* w *Handrii* nad *Rzeką Lyssą* o mil 3. od *Lille*

(2) *Poperingue* Miasto w *Flandryi* *Austryackiey* o mil dwie od *Jpri*.

watele idą na wyścigi w pomoc swemu Monarsze, pomagając mu całą siłą do utrzymania niezmiernych wydatków sprawiedliwej, lecz nader kosztownej wojny.

Donoszą z *Douay*, o zamieszaniu z przyczyny *maximum* postanowionego na towary. Kupcy znaleźli sposób wciągnięcia garnizonu w swoje zamiary. Wysłano natychmiast Kommandę z *Lille*, z guillotyną dla przywrócenia tam porządku. Bamy w *Douay* (*) były zamknięte, i niedozwolono wejścia Kommandzie póki niezłożyła broń, co uczyniła, lecz gdy stanęli na miejscu z guillotyną, dla zwrócenia niby spokojności, strzaśkano ją wystrzałem z armaty. Czekamy niecierpliwie skutków tej nowej insurrekcyi.

Z po nad *Renu* dnia 19. Grudnia (1)

Dowiadujemy się z *Dwoch-Mostów* (2) dnia 1. Grudnia, że Francuzi na górach

koło *Anweiler* (3) zaczynają się krzątać, dla uderzenia na wojsko Xięcia *Hohenloe*, albo dla zwrócenia prawego skrzydła *Wurmzerówkiew* Armii. Według zapewnienia Officyerów Francuzkich, Armia ich ma rozkaz koniecznie dać odzież fortecy *Landau*, (4) choćby też połowę wojska stracić przyшло, i prowadzić Kampanią przez całą zimę.

Xiążę *Waldeck*, *Hotze* i *Meszaros* Generalowie Cesarzcy, złożeni chorobą, znajdują się częścią w *Karlsruhe*, (5) częścią w *Raszstadzie* (6) General *Hrabia Wurmser* jest słaby.

Z *Manheimu* dnia 17. Grudnia. (7)

Potwierdza się nowina, że wielka siła Francuzów posuwa się ku dolinom *Anweiler*. Dnia 14. starali się nas przełamać, ale ze stratą odparci byli, Prusacy ściągają wiele dział z *Moguncyi*; dla przyśpieszenia, iak mówią, dobycia *Landau* fortecy.

(*) *Douai*, *Duacum*, *Duak*, wielkie i obronne miasto *Flandryi* *Francuskiej* leży o mil 6. od *Kameraku*, 5. od *Artrebaty*, 45. od *Paryża*, *Forteca de Scarpe* jest stąd na wysłrzenie z *harmaty*.

(1) *Rzeka Ren* oblewa dwa *Cyrkule* *Niemieckie* noszące jego nazwisko, i brzeg pograniczny *Alzacyi* jest *teatrum* wojny od *wschodu*.

(2) Dwa mosty (*Deux pont*) [*Zwei Brücken*] *Stolica* Xięstwa w *Cyrkule* *Renskim* wyższym i rezydencya Xiążąt tegoż imienia.

(3) *Wieś* w *Alzacy*.

(4) *Landau* mocna forteca i Miasto od 3480. mieszkańców osiadłe w *Alzacyi* niższej. *Vauban* sławny *Indyznierz* złożył *fortyfikacye* jego, tak iak i *największej* części miast obronnych w *Alzacyi*.

(5) *Karlsruhe* drewniane ale piękne i regularne miasto, zabudowane w formę *wachlarza*, rezydencya *Margrabi* *Badeńskiego*.

(6) *Raszstad* także w *Margr. Badeński* miasto. pamiętne *traktatem* *R.* 1714.

(7) *Manheim* przy *zbiegu* *Nekry* z *Renem*, *Miasto* piękne *Stolica* *Elektora* *Palatynatu* *Reńskiego*.

Ad N^{rm} 2.

we Wtorek dnia 7. Stycznia 1794.

D O D A T E K
D O
G A Z E T Y K R A I O W E Y.

Z Warszawy dnia 7. Stycznia.

Uniwersał uchylający Podatek Rzezi a 1. Januarii 1794. Roku oprócz Miast Głównych.

MY PODSKARBOWIE RZECZYPOSPOLITEY SKARBU KORONNEGO.

Wiadomo się czyni komu o tym wiedzieć należy, mianowicie Dziedzicom, Possessorom i Obywatelom Miast wszelkiej natury, iż przywodząc do exekucyi Prawo Seymu terazniejszego Grodzieńskiego do Akt Ziemiańskich Grodzieńskich sposobem Oblaty dnia 23. Listopada Roku terazniejszego, podane, pod tytułem: *Podatki Obojga Narodów*. którego takowa następuje ośnowa: = „ My Król za zgodą Skonfederowanych Seymujących Stanów, uznawszy potrzebę ustanowienia *ad Normam Anni 1776.* nowej Tabelli Expens tak Cywilnych, iako i „ Woytkowych Obojga Narodów, któraby do sytuacji terazniejszey nieszczęśliwego zaboru „ Kraiów Rzeczypospolitey stosowną była, gdy Seym zeszyły Rewolucyiny Warszawki pod „ wielorakiemi tytułami różne nowe Podatki postanowił, które często dla nieużyteczności „ swoich przeznaczeń, a raczey dla doświadczonego uciążenia Obywateli, iako to: z Rzezi, „ (zachowując tylko ten Podatek w Miastach Głównych w Koronie i W. X Lit: to jest: „ w Warszawie, w Krakowie, Lublinie, Sandomierzu, Łucku, Wilnie, Grodnie, Kownie, „ Brześciu Lit: i Nowogrodku, a to iedynie dla dostarczenia wydatkom nieuchronnym na Woy- „ sko) z Stęplą podwoynego (zostawując tę opłatę w połowie ceny, którą obadwa Skarby „ przez ostatnie lata wybierały) Podatku Czterechkroć stotyfiocy Złotych na Warszawę nałożo- „ nego (zostawując w tymże naszym Rezydencyonalnym Mieście dawne Podymne i Pół Po- „ dymne, i stosując się do Prawa 1775. Roku w tey mierze zapadłego) częścią nakoniec dla ille- „ galności czynów całego Seymu, uchylić uznaliśmy za rzecz przyzwoitą. Przeto Prawa „ wszelkie Podatki nowe postanawiające, znosiemy i kasnujemy. „

Gdy wzywż wyżonym Prawem Podatek Konsumpcyiny od Rzezi Bydła, dotąd na Miasta wszystkie rozciągający się, zniesiony i uchylony został, oprócz w Miastach Głównych, w Warszawie, Krakowie, Lublinie, Sandomierzu, Łucku, i w tych tylko Miastach Podatek ten zachowanym jest, zaczym w exekucyi Prawa względem takowego Podatku od Rzezi Bydła, następnie czyni Urządzenie:

imo. W Miastach Głównych przez Prawo wyszczególnionych, iako to: Warszawie z Pragą, w Krakowie z Przedmieściami, Kleparzem i Kazimierzem, Lublinie Sandomierzu i Łucku, Podatek Konsumpcyiny, od Rzezi Bydła, niemniej nawozu Mięsa, Sadeł, Słonin, Szynek wybierany,

i przez Obywatelów płacony bydź ma, podług przepisu dotąd używanego i ceny Uniwersałem Kommissyi dnia 24. Maia 1792. Roku z mocy Prawa na owczas wydanym oznaczoney: pod rygorem tymże Uniwersałem przepisany.

2do. Co do Miasta Warszawy z Pragą, wybieranie Podatku od Rzezi, w Administracyi Skarbowey na dal zostawia; co zaś do Miast Krakowa, Lublina, Sandomierza i Łucka, te do czasu expiracyi Kontraktów, to jest do dnia ostatniego Czerwca Roku przyszedłego 1794 w Kontrahencyi Kontrakty od Skarbu mających, zostawia, warując punktualne przez Kontrahentów Miast pomienionych, podług Kontraktów i Rezolucyi od Kommissyi zaszyłych z Rat następujących Styczniowey, Marcowey i Czerwcowey 1794. Roku opłaty do Skarbu wnoszenie. Po upłynieniu zaś czasu Kontrahencyi rzeczonych Miast, że dalsze względem Podatku w tych Miastach Rzezi uczyni rozrządzenie, Kommissya deklaruie, nie zagradzając nikomu dostateczną odpowiedź i zaręczenie mającemu zgłoszenia się wcześniej do Kommissyi, z chęcią arendowania, w którym z tych Miast Podatku Rzezi, byle zaraz Summę przez siebie rocznie ofiarowaną na piśmie i bezpieczeństwo na czym Skarbowi zapisze, wyraził, takowe zaś zgłoszenie, nie później iak do ostatnich dni Maia 1794. Roku czynione bydź ma.

3tio. Podatek Konsumpcyiny od Rzezi w Miastach innych wszelkiey natury, opócz Miast Głównych w powyższym punkcie wyszczególnionych, stosownie do świeżo zapadłego Prawa od dnia 1. Stycznia 1794. Roku Kommissya znosi i uchyla, i aby w dniu tymże wybieranie onego przez Kontrahentów i Administratorów ustalo determinuie; warując szczególnie wybór onego i powinna przez Obywateli opłatę, do dnia ostatniego Miesiąca terazniejszego Grudnia. †

4to. Ze zaś wnoszenie przez Kontrahentów postąpioney przez Licytacye do Skarbu z Kontrahencyi po Miastach Rzezi opłaty, podług Uniwersałów Kommissyi swoiey, pierwszym pod dniem 24. Maia 1791. Roku, drugim pod dniem tymże 24. Maia 1792. Roku wydanych *decursive* co kwartał było przepisane, i za kwartał terazniejszy octobrowy, w Racie Styczniowey następuiącey opłata Skarbowi od Kontrahentów należy, zatym obowięzuie Kommissya Kontrahentów wszystkich, aby należytość z Podatku tego Kontraktami i Rezolucyami zaszyłemi Kommissyi dla Skarbu zastrzeżoną, w Racie Styczniowey następuiącey za kwartał octobrowy to jest: *pro Mensibus, 8bri, 9bri, Xbri Anni currentis* wynikającą, do Exakcyi Skarbowych właściwych punktualnie wnieśli, pod nieochybną exekucyą Woyskową w przypadku niezaplacenia, i uczynienia Skarbowi zawodu.

5to. Wsie wszystkie, które dotąd z każdego Dymu po groszy miedzianych trzy co Rata, przy opłacaniu Podatku Podymnego na miejsce Podatku Skórowego, opłacać były obowięzane, od następuiącey Raty Marcowey 1794. takowey opłaty 3. gr: z Dymu płacić nie będą; Dla czego Kommissya Skarbu Koronnego o zniesieniu takowey po groszy trzy miedziane z każdego Dymu wieyskiego opłaty, Dziedziców i Possektorów wsiów wszelkiey natury obwieszcza, i aby w Racie następney Marcowey przez Exaktorów Skarbowych żądanym i wybieranym nie był, Exaktorom Skarbowym zaleca.

Który to Uniwersał aby niezawodney każdego doszedł wiadomości, tenże do Akt Publicznych sposobem oblaty, podać i do publikacyi po Miastach i Parafiach rozesłać UUR: Superintendentom Prowincyonalnym nakazuie, a Kancellaryi swey do Gazet tenże Uniwersał podać zaleca. Dan w Warszawie na Sessyi Kommissyi dnia 20. Miesiąca Grudnia 1793. Roku.

Roch z Głogowy KOSSOWSKI LS.
Podskarbi Wielki Koronny.

Z Wiednia dnia 7. Grudnia.

Przybyło tu nowych brańców Francuzkich 1,800. w nafze okolice. Niektóre statki, na których onych przyprowadzono zgruchotane zostały w wielkim porcie. Przypadek ten kosztował życie 17. osób: reszta uratowała się. Cefarz wydał rozkaz nayscisley wyexaminowania, i ukarania Maytków winnych temu przypadkowi, czy to przez ich złość, czy to przez niedbalstwo. I kazał ogłosić w tymże czafie, iż ze wżytkimi niewolnikami na woynie zabranymi, bez żadnego wyłączenia, mają z iak nawiększą obchodzić się ludzkością. W zamiarach uskutezczenia takowych rozkazow, zaczęto iuż myśleć o sposobach nayprędzszego onych przyodziania, z których nawiększa część ledwo liche łachmany ma za odzienie.

Listy z *Genuy* donofzą, iż Eskadra Mocarstw Skombinowanych opuściła port tameczny. — Dodają, iż niektóre pałace statki Angielskie tam póżostałe otrzymały rozkaz oddalenia się, gdyż inaczey zatopione będą.

Wypis z Gazet Paryskich.

Z *Olioules* o mile od *Tolonu* d. 2. Grudnia: Officyerowie Angielscy i Hiszpańscy będąc na obiedzie u Reprezentantów ludu, przyjmowani byli z należytymi względami ich randze i ludzkości. Na proźbę Generała *O'Hara*, aby mu wolno było mieć własnych ludzi do posługi i Felczera, sprowadono zaraz z *Tolonu*, trzech iego służących i Felczera. Trzy osoby z Parlamentu proponowały wykup Generała *O'Hara* albo zamianę, lecz proźby ich nie były przyięte.

Z *Lille* dnia 16. Grudnia.

Dwanaście tysięcy naylepiey ćwiczonego żołnierza od woyska północnego do *Normandyi* pomafzerowało. Ostatnia dywizya 13. rufzyła się. Wżytkie konie w Departamentach, przez które woysko ciągnie, stoją w pogotowiu marfz trwa godziń 18. w ciągu dnia iednego, a to pocztą. — Deputacya Ocalenia publicznego sądzi, że niczego względem tuteyfzych granic obawiać się nie ma przyczyny, dla tego, z tey dobrej pory korzyfta, końcem znifzczenia Roialistów. Z tym wżytkim iuż 16,000. świeżego woyska tamte zaftąpiło i 6000. koni remontowych dla kawaleryi do woyska północnego przybyło.

Z *Szwajcaryi* dnia 14. Grudnia:

Angielski Minister *Fitzgierald*, przy Kantonach Szwajcarskich rezydujący, dnia 30. Listopada podał Notę, przestzegając rząd, aby się miał na baczności względem pewnego *Humberta*, którego Konwencya Paryzka chce posłać do Szwajcaryi, w celu zniewolenia iey do uznania Francuzkiej Rzeczypospolitey. Oświadczył oraz, iż w terażniejszych okolicznościach, w neutralnym nawet Państwie żadney korrespondencyi directe lub indirecte z panującą teraz we Francyi partyą i iey agentami, cierpieć nie należy, gdyż woyna dzisiay na przeciw uzurpatorom iest wymierzona. Wszelka z niemi rozpoczęta negocyacya dowodziłaby uznawanie ich władzy, coby interessowi sprzymierzonych Mocarstw szkodliwym było. Na końcu wyraża: że Król

**Wielkiej Brytanii, nadto jest przekonany o roztropności Kantonów Szwyca-
carskich, żeby nie miał wierzyć, iż gardzić będą insynuacyami nieprzyjaciela
wszystkich Narodów.**

D O N I E S I E N I E

Obwieszcza się JJ. OO. JJ. WW. JJ. PP. całkowite akcyje swoje w Fabryce Płóciennej Łowickiej mają-
cych, iż na mocy Rezolucyi Kompanii tej Fabryki, dnia 2. Stycznia roku teraźniejszego 1794. zapadłej, *in
ordine* podzielenia zbytnich Towarów, i Effektów w Magazynach Fabryki znajdujących się, tudzież dalszego,
i ostatecznego teyże urządzenia, Sessya extraordinaryjna Kompanii na dzień 1. Marca uderminowaną zostaje, na
który to dzień Osoby do Kompanii należące w mieysce zwyczajne zapraszają się

Licytacya części Dworku przy Ulicy Solec Nro 2942 stojącego za Rezolucyą Sądową na publiczną prze-
daż wystawioney w mieyscu Nro 2977. dnia 11. Stycznia 1794. R. po południu o godzinie zgey odbywać się
będzie. Życzący sobie kupna tey części, ma się pilnować Licytacyi

Licytacya Kamienicy Wolfowska zwaney przy Ulicy Czerniakowskiej Nro 3034. obok Magazynu JW. Ki-
ckiego stojącej za Rezolucyą Sądową przez publiczną Aukcyą nastąpi, która w mieyscu Nro 2977. przez U-
rząd Ławniczy Solecki dnia 11. Stycznia 1794. R. po południu o godzinie zgey, na terminie z prorogacyi odpra-
wiać się będzie, życzący sobie kupna tey Kamienicy, mają się na terminie Licytacyi znajdować.

Zginął tu pewnemu Panu na dniu 3cim tego Miesiąca to jest w Piątek w wieczor, Zegarek srebrny Płaski Re-
petier bez dzwonka, z wstążeczką czarną, u niey kluczcyk mały ordynaryjny płaski Tombakowy, i Pieczętka duża
złota z Kamieniem topazem-kolora Lilla jasno, rzućta na nim Osoba w postaci Kobiety wsparta na Kotwicy, i
wpatrująca się w wschodzące słońce. z wierzchu ma małych 12. Brylantków, ktoby go znalazł lub wiedział
niech raczy dać znać na Kantor Gazety Kraiowej w Pałacu JW. JP. Chreptowicza Kanclerza Litewskiego na Uli-
cy Długiej pod Numerem 543. dostanie nagrody Czerwonych Złotych dwa.

Z Drukarni Warszawskiej XX Piarow wyszła z pod prasy Książka pod tytułem: Dzieje i Prawa Kościo-
ła Polskiego przez X. Teodora Ostrowskiego S. P. Dzieło to w trzech Tomach zawarte in 8vo, w których do stu
kilkunastu arku-zy liczy się, rozłożone jest na Wieki; A przez wzgląd różności Religii, o których traktuje,
podzielone na części. Pierwsza część zajmująca dwa Tomy, zamyka Historją Kościoła Łacińskiego-Polskiego-
Część druga, w której Historia Kościołów Dysydentkich, i Część trzecia, w której Historia Kościoła Grecko-
polskiego znajduje się, składają tom trzeci. Cena exemplarza jednego na papierze kleiowym alla rustyka Zł: 20.
na papierze ordynaryjnym Zł: 18.

W nocy z Piątku na Sobotę Złodzieje odłamawszy Okiennice we Dworku położonym na rogu Ulicy Elektro-
ralney i Białey pod Nrem 886. wykradli następującę rzecz: Koszul Męskich Szt: 15. Żeńskich Szt: 18. mię-
dzy kłóremi Szt: 6. znaczonych Literami T B Koszul dziecińczych Szt: 34. Prześcieradeł 10. Obrusów Szt: 8.
Ręczników Szt: 12. dużych Powłóczek z pościeli Szt: 3. małych ditto Szt: 15. fartuchów większych i mniey-
szych Szt: 15. [między temi było dwa w paski Czerwono, a dwa w Czerwono i Niebieskie tkanych] Chustek
Kartonowych białych Szt: 10. takichże Krzyżówek Szt: 6. Chustek do Nosa Szt: 6. Spodnic większych i mniey-
szych Szt: 6. Kaftaniczek w paski dymowy, Kaftanik muślinowy, Kaftanik z muślinowey dymy, Kaftanik Kar-
tonowy biały, Firankow od okien para, w paseczki czerwone i białe, pokrowiec z Kanapy w kratę niebieską,
Spodnie dymowe paliowe, Płótna ukroionego na 3. worki, po 4. Łokcie na jeden, Skór wołowych wyprawę
szarey Sztuk 7. takichże juhtowych czarnych 2. na których ogonie wypisana była liczba 17. Pasów podszwianych funtowe zwanych za
Czerw: Zł: 8. Kozuch barani stary, Dito Kozuch który służył był za podszewkę. O tey kradzieży wykonaney
na Ulicy główniejszey donosi się publiczności, tak w celu ostrzeżenia iey o zuchwalstwie Złodzieiów, i ich
zageszczeniu się w Mieście, iak w celu pozyskania Obywatelskiego przyłożenia się szczerego, by takowe hultaj-
stwo czym prędzey odkrye i ukarane zostało. Ktoby zaś cokolwiek wyszczególnionych rzeczy dostrzegł raczy
uwiadomić właściciela zmianowanego Dworku pod Nrem 886. położonego na rogu Ulicy Elektoralney i Białey.

Pracowity Waleryan Jarośk z Parafii Czarskiej ożeniwszy się z Zofią Karolowną, po krótkim z nią prze-
mieszkiwaniu Mażeńskim, opuścił ją od lat przeszło dziewięciu, tak że żadney o nim gdzieś się znajdował
powziąść wiadomości nie może. Znosi pzetó pokorną prozbę taż opuszczona od Męża Zofia, ażeby jeżeliby kto
iaka o pomienionym iey Mężu Waleryanie Jarośku miał wiadomość, raczył dać znać do Konsystorza War-
szawskiego.

Urząd Ławniczy Miasta Starey Warszawy Aukcyą odbywać będzie w Bramie Krakowskiej w Kamienicy
Successorów Rożańskich, na różne rzeczy na Srebrne i Złote. Klejnoty, Zegary, Miedz, Mosiądz, Cyńc, Cynę,
robotę Stolarską, slosarską. Marmury, Szkło, Porcelanę, Fałans, Kanapy, Krzesła, Komody, Stoliki
machoniowe i inne, Książki Makaty, Bieliznę, Suknie, Pościel, Obrusy, Serwet, we Czwartek to jest dnia
9. 10. i inne dni Miesiąca Stycznia Roku bieżącego 1794. co Poniedziałek, Wtorek, Czwartek i Piątek o
godzinie drugiey po południu.